

עֲזְרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵּר הַתֵּנָא הָאֱלֹקִי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א
וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֻדְשׁ", "תְּקוּנַי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

שְׂמוֹת - וָאֶרָא

מִבְּאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עִם פְּרוּשׁ קַל וְנֶחְמָד לְמַעַן יִדְוֹץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מחולק ל- תתק"ס (960) קונטרסים
ל"ב כרכים של לי חלקים

כרך ח' - חלק כ"ו

קונטרס 236

מופץ ללא מטרת רווח כלל - לקירוב הגאולה ברחמים

בְּסִפְרָא דְּאִי יִפְקֹדוּן בֵּית מִן גְּלִיתָא בְּרַחֲמֵי

יחד שבטי ישראל לסיים כל ספר הזוהר בדקות ספורות
"קודשא בריך הוא אורייתא וישראל חד הוא"

יִצְאָ לְאֹזֶר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֵּהָר הַעוֹלָמִי"

אֲדָר א' תשע"א לפ"ק - בעייה"ק בית שְׁמוֹשׁ תּוֹכֵב"א

בְּאִפּוֹ וְגו'. עֲלֵה עֶשֶׂן בְּאִפּוֹ, בְּהֵאֵי תִנְנָא, אֲתִכְלְלוּ
 אִשָּׁא, וְגַחְלֵי דְנִנְרָא. דְּלִית (ס"א בחוטמא אשתמודע פּרצופא
 תלת שלהובין מתוקדין בנוקבוי מהאי חוטמא אתפשטן תלת גווי תננא
 ואשא וגחלי דננרא דכתיב, (שמואל ב כב) עֲלֵה עֶשֶׂן בְּאִפּוֹ. וְלִית) תִּנְנָא
 בְּלֵא אִשָּׁא, וְלֵא אִשָּׁא בְּלֵא תִנְנָא. וְכִלְהוּ אֲסִתְלִיקוּ
 (ס"א אתדליקו) וְנִפְקֵי מִחוּטְמוֹי.

וְתֵאנָא, בַּד אֲתַחֲבְרוּ תִלְת אֱלִינ, דְּכִלְיָן בְּהֵאֵי תִנְנָא,
 דְּנִפְיָא מִחוּטְמוֹא. אֲתַקְמוּט חוּטְמוֹא, וְנִשְׂיָב
 וְנִפְיָא תִנְנָא אוּכְמָא וְסוּמְקָא. וּבִין תִּרֵי (נ"א בתרי) גְּוִינֵי.
 וְקִרְיָנָן לֵיה, אַף וְחִימָה וּמִשְׁחִית. וְאֵי תִימָא אַף וְחִימָה
 בְּתִיב, (דברים ט) כִּי יְגֹרְתִי מִפְּנֵי הָאֵף וְהַחִימָה, דְּאֵינֹן

ספר נפלאות הזוהר

וְכַתֵּב בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשָׁה עַל הַפְּסוּק "וְשַׁבְתֶּם וּרְאִיתֶם כּו' לֹאֲשֶׁר לֹא עֲבָדוּ", כִּי
 מִי שֶׁעוֹסֵק דּוֹקָא בְּנִגְלָה וְלֹא בְּזִהַר הַקְּדוּשָׁה נִקְרָא "לֹא עֲבָדוּ", גַּם אֵינּוּ נִקְרָא תַלְמִיד
 חֶכֶם, רַק בְּשֵׁם תַלְמִיד, כִּי שֵׁם חֶכֶם אֵינּוּ רַק עַל חֻקְמָה הַפְּנִימִית, יַעֲוִין שָׁם...

וְכִינּוּן שִׂדְעָתָּה כְּמָה גְּדוּלָה מְעַלְת לְמוֹד חֻקְמַת הָאֱמֶת כּו'... יוֹדֵעַ גְּדֵל הַחַיּוּב וְגֵדֵל
 הַשְּׂכָר לְמִי שְׁלוּמֵד הַקְּבֵלָה, כִּי לְמוֹד הַזִּהַר בְּגִירָסָא בְּעֵלְמָא בּוֹנָה עֲלִמִין, וְכֵל שְׁפָן
 אִם יִזְכֶּה לְלַמֵּד וּלְהַבִּין פְּרוּשׁ מֵאֲמַר אֶחָד, יַעֲשֶׂה בּוֹ תְקוּנָה לְמַעַלָּה בְּשַׁעֲרֵי אַחַת מֵהַ
 שְׁלֵשׁ יַעֲשֶׂה בְּלְמוֹד הַפְּשֻׁט שְׁנֵה תְּמִימָה (לְשׁוֹן הַפְּסָא מְלֵךְ, תְּקוּנַי זֶהר מ"ג).

הקדמה לזוהר תתק"ס חלקים - מבצע "יחד כל ישראל"

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר הזוה"ק, בדפנת רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה ודור אחרון. ובזהר (זהר חלק ג') דף קנ"ג: ברעיא מהימנא כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובזה יתבטלו כל הגזרות – ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועין בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' סוף בלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפות, כל אחד נוטל שכר פאילו עשאה פולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות, ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר פאילו למד הש"ס פולו, עכ"ל. – שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דיה, און דו קענסט מיר" [פירוש: אני מפיר אותך, ואתה מפיר אותי]. (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמור בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כלו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושינה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "ישראל דרור בארץ אבי"ר.

הלומדים בחבורה – כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נוכל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלף" שאפילו בדורנו הנמוך – יוכל להחשב לשר האלף, שסים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (ערך רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית ברבים, הנה כי פן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר יראוך". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטור בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועין בשו"ת פרחי פהונה חלק אר"ח סי' ג')... וממילא כל שכן בלמוד הזוהר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזהר שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמוז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עת"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולקוח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לבייך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח ניחוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותרונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד כ"י בוא"ו כ"ן ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמת כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) פי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזוהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשות) [לרפואות...] [ישועת ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו [וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארץ ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

תִּנָּא אוּכְמָא וְסוּמְקָא, מִשְׁחִית מְנָא לָן. דְּכְתִיב, (בראשית יג) לְפָנַי שָׁחַת יְיָ אֶת סְדוֹם וְאֶת עַמּוֹרָה. שָׁחַת
הַמִּשְׁחִית, בְּנוּרָא דְלִיק מוּקְדָא.

וְתַאנָּא, חֲמִשׁ גְּבוּרָאן אֵינוּן, בְּהַאי זְעִיר אַנְפִּין.
וְאַסְתְּלָקוּ לְאַלְפֵי וְאַרְבַּע מָאָה גְּבוּרָאן.
וּמִתְפַּשְׁטָאן בְּחוּטְמוּי. בְּפוּמָא. בְּדְרוּעוּי. בִּידִין.
בְּאַצְבָּעִין. וּבְגִין כַּד כְּתִיב, (תהלים קו) מִי יִמְלֵל גְּבוּרוֹת
יְיָ. גְּבוּרַת כְּתִיב, כְּתִיב הִכָּא גְּבוּרוֹת, וְכְתִיב הִתָּם, (דברי
הימים א כט) לָךְ יְיָ הַגְּדוּלָה וְהַגְּבוּרָה. אֵלָּא הֲכִי תַאנָּא,
כַּד אַתְחַבְּרָאן כְּלָהוּ גְּבוּרָאן כְּתָדָא, אַתְקַרֵי גְבוּרָה
חֲדָא.

ספר נפלאות הזוהר

(נד) הַחֲפִיץ חַיִּים מוֹכִיחַ אֶת בְּנֵי הַיְשִׁיבָה: לוֹמְדִים וּמִתְחַדְדִים בְּפִלְפּוּלָא דְאוּרִייתָא, אֲכַל אֵינִם
יודעים מעקר דאורייתא.

כְּשֶׁהֵייתִי אֶצְלוּ בְּשַׁבַּת קוּדֶשׁ פְּרִשְׁת וַיֵּרָא תַר"ץ, שְׁמַעְתִּי בְּאֲזִנֵי מִפֵּי הַקְּדוֹשׁ אֶת
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. כָּל יְמֵי עֲשִׂיתִי חֲבוּרִים וְלֹא הָיָה לִי פְנָאֵי, אֲבָל עֲכָשׁוּ מִתְפַּנֵּה אֲנִכִּי
וְאָבּוֹא בְּתַבִּיעוֹת, כִּי יֵשׁ לִי לְדַבֵּר אֶל הַפְּרוּשִׁים. [הֵם בְּנֵי הַיְשִׁיבָה שֶׁהָיוּ קוֹרְאִים אוֹתָם
פְּרוּשִׁים]. וְאַחֲרֵי הַתְּפִלָּה הִכְרִיז בְּעַצְמוֹ יְבוֹאוּ וַיִּשְׁמְעוּ. לוֹמְדִים הֵם, חֲרִיפִים הֵם,
וּמִתְחַדְדִים בְּפִלְפּוּלָא דְאוּרִייתָא, אֲבָל אֵינִם יוֹדְעִים מַעְקַר דְאוּרִייתָא. וְכִשְׁנִתְכַּנְסוּ בְּלִילָה
לְשִׁמוֹעַ אֶת דְּבָרָיו, הִצִּיעַ לְפָנֵיהֶם מֵאֲמַר אַרוּךְ, וְתַכְּן הַמֵּאֲמַר הָיָה: שֶׁהַעֲקָר הוּא לְלַמּוֹד
לְחַיּוֹת חַיִּי הַסְּתַפְקוֹת וְצַנוּעַ כְּכֹל הַלִּיכּוֹת וְהַנְּהַגּוֹת הַבְּיָת, לְחַזֵּר אַחֲרֵי אִשָּׁה וְלַהֲנַשֵּׂא,
לֹא כָּל דְּחִיּוֹת וְאַמְתְּלָאוֹת שְׁצָרִיכִים לְהַסְתַּדֵּר כְּפִי נְמוּסֵי וְסִדְר הָעוֹלָם, כִּי כָּל

וַיִּנְהַג אֶת הַצֹּאן אַחֵר הַמִּדְבָּר. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, מִשֶּׁה, מִיּוֹם שֶׁנִּשְׁלַח, לֹא זָזָה מִמֶּנּוּ רֹחַ הַקֹּדֶשׁ. רָאָה בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שְׂאוֹתוֹ מִדְבָּר קְדוֹשׁ, וּמוֹכֵן לְקַבֵּל עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם עָלָיו. מָה עָשָׂה? הִנְהִיג אֶת הַצֹּאן אַחֵר הַמִּדְבָּר. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אַחֵר הַמִּדְבָּר עַל כָּל פְּנִימִים, וְלֹא בַּמִּדְבָּר, שְׁלֹא רָצָה שִׁיפְנִסוּ בְּתוֹכוֹ, אֶלֶּא בְּתוֹכוֹ, אֶלֶּא הִרְחִיקֵם אַחֵר הַמִּדְבָּר.

וַיִּבֵּא אֶת הַר הָאֱלֹהִים חֲרֻבָה, הוּא לְבָדוּ בְּלֹא הַצֹּאן. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֲבָן זוֹ שְׁמַקְבֵּלֶת בְּרֹזֶל, כְּשֶׁרֹאָה אוֹתוֹ, (מַחֲסֵא) מְדַלְגָּת עָלָיו. כִּף מִשֶּׁה וְהָר סִינִי, כְּשֶׁנִּרְאוּ זֶה עִם זֶה, דִּלְג עָלָיו. זֶהוּ שְׁכַתוֹב וַיִּבֵּא אֶל הַר הָאֱלֹהִים חֲרֻבָה.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, מוֹכְנִים הָיוּ מִשְׁשֵׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית זֶה עִם זֶה, וְאוֹתוֹ הַיּוֹם נִתְרַגַּשׁ הָהָר לְמוֹל מִשֶּׁה. וְכִיּוֹן שֶׁרָאָהוּ שֶׁנִּכְנַס לְתוֹכוֹ וְדִלְג בּוֹ, עָמַד הָהָר. מְלַמֵּד שְׁשֵׁמְחִים הָיוּ זֶה עִם זֶה. אָמַר רַבִּי יְנָאִי, יוֹדֵעַ הָיָה מִשֶּׁה שְׂאוֹתוֹ הָר, הָר הָאֱלֹהִים הוּא, שְׁכַתוֹב וַיִּבֵּא אֶל הַר הָאֱלֹהִים. שְׁשֵׁנִינּוּ, מָה רָאָה מִשֶּׁה בְּאוֹתוֹ הָר? רָאָה עוֹפּוֹת שֶׁהָיוּ פוֹרְחִים וּפוֹרְשִׁים כְּפִנְיֵיהֶם, וְלֹא הָיוּ נִכְנָסִים בּוֹ.

רַבִּי יִצְחָק (אָמַר רַבִּי יִצְחָק) אָמַר, רָאָה הָעוֹפּוֹת פּוֹרְחִים וְטָסִים מִשָּׁם, וְנוֹפְלִים לְרִגְלָיו שֶׁל מִשֶּׁה. מִיָּד הִרְגִישׁ בְּעִנְיָן, וְהִעֲמִיד אֶת אַחֵר הַמִּדְבָּר, וְהוּא נִכְנָס לְבָדוּ.

וַיִּרְא מִלְּאֶפֶד ה' אֵלָיו בְּלַבַּת אֵשׁ מִתּוֹף הַסִּנָּה. רַבִּי תַנְחוּם אָמַר, שַׁעַת הַמִּנְחָה הִיְתָה, שַׁמְדַת הַדִּין שׁוֹלְטַת בּוֹ. רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר, וְהָרִי פְתוּב (תְּהִלִּים מ"ב) יוֹמָם יִצְוֶה יְי' חֲסֵדוֹ. מִדַּת אָמַר, וְהָרִי פְתוּב (תְּהִלִּים מ"ב) יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֲסֵדוֹ. מִדַּת חֲסֵד

וַיִּנְהַג אֶת הַצֹּאן אַחֵר הַמִּדְבָּר. (שְׁמוֹת ג') רַבִּי יוֹסִי אָמַר, מִשֶּׁה, מִיּוֹם שֶׁנִּשְׁלַח, לֹא זָזָה מִמֶּנּוּ רֹחַ הַקֹּדֶשׁ. רָאָה בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, שְׂאוֹתוֹ מִדְבָּר קְדוֹשׁ, וּמוֹכֵן לְקַבֵּל עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם עָלָיו. מָה עָשָׂה, הִנְהִיג אֶת הַצֹּאן אַחֵר הַמִּדְבָּר. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אַחֵר הַמִּדְבָּר עַל כָּל פְּנִימִים, וְלֹא בַּמִּדְבָּר, שְׁלֹא רָצָה שִׁיפְנִסוּ בְּתוֹכוֹ, אֶלֶּא הִרְחִיקֵם אַחֵר הַמִּדְבָּר.

וַיִּבֵּא אֶל הַר הָאֱלֹהִים חֲרֻבָה, (שְׁמוֹת ג') הוּא לְבָדוּ בְּלֹא צֹאן. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָיָה אֲבָנָא, דְּמַקְבֵּלָא פְּרֻזְלָא, כִּד חָמֵי לִיהָ, (מַחֲסֵא) מְדַלְגָּת עָלָיו. כִּף מִשֶּׁה וְהָר סִינִי, כְּשֶׁנִּרְאוּ זֶה עִם זֶה, דִּלְג עָלָיו. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, וַיִּבֵּא אֶל הַר הָאֱלֹהִים חֲרֻבָה.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, מוֹכְנִים הָיוּ מִשְׁשֵׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית, זֶה עִם זֶה. וְאוֹתוֹ הַיּוֹם, נִתְרַגַּשׁ הָהָר לְמוֹל מִשֶּׁה. וְכִיּוֹן שֶׁרָאָהוּ שֶׁנִּכְנַס לְתוֹכוֹ, וְדִלְג בּוֹ, עָמַד הָהָר. מְלַמֵּד, שְׁשֵׁמְחִים הָיוּ זֶה עִם זֶה.

אָמַר רַבִּי יְנָאִי, (ב"א רַבִּי יוֹסִי) יוֹדֵעַ הָיָה מִשֶּׁה, שְׂאוֹתוֹ הָר, הָר הָאֱלֹהִים הוּא. דְּכַתִּיב וַיִּבֵּא אֶל הַר הָאֱלֹהִים. דִּתְנִין, מָה רָאָה מִשֶּׁה בְּאוֹתוֹ הָר, רָאָה עוֹפּוֹת שֶׁהָיוּ פוֹרְחִים, וּפוֹרְשִׁים כְּפִנְיֵיהֶם וְלֹא הָיוּ נִכְנָסִים בּוֹ.

רַבִּי יִצְחָק (ב"א אָמַר ר' יִצְחָק) אָמַר, רָאָה הָעוֹפּוֹת פוֹרְחִים וְטָסִים מִשָּׁם, וְנוֹפְלִים לְרִגְלָיו שֶׁל מִשֶּׁה, מִיָּד הִרְגִישׁ בְּעִנְיָן, וְהִעֲמִיד אֶת הַצֹּאן אַחֵר הַמִּדְבָּר, וְהוּא נִכְנָס לְבָדוּ.

וַיִּרְא מִלְּאֶפֶד ה' אֵלָיו בְּלַבַּת אֵשׁ מִתּוֹף הַסִּנָּה. (שְׁמוֹת ג') רַבִּי תַנְחוּם אָמַר, שַׁעַת הַמִּנְחָה הִיְתָה, שַׁמְדַת הַדִּין שׁוֹלְטַת בּוֹ. רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר, וְהָרִי פְתוּב (תְּהִלִּים מ"ב) יוֹמָם יִצְוֶה יְי' חֲסֵדוֹ. מִדַּת אָמַר, וְהָרִי פְתוּב (תְּהִלִּים מ"ב) יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֲסֵדוֹ. מִדַּת חֲסֵד

יצחק, משייצא האור עד שנוטה לרדת נקרא יום, והוא מדת חסד. משנוטה לרדת נקרא ערב, והוא מדת הדין. והינו שכתוב (בראשית א) ויקרא אלהים לאור יום.

אמר רבי יוחנן, שעת המנחה הוא משש שעות ולמטה. שלמדנו, רבי יצחק אומר, מהו שכתוב (שמות טז) בין הערבים תאכלו בשר ובבקר תשבעו לחם? בין הערבים, שהיא שעת הדין, תאכלו בשר. וכתוב בפסוק עודנו בין שניהם ואף ה' חרה בעם, משום שפין הערבים, דין המלכות שולט. ובבקר תשבעו לחם, משום שאותה שעה נקראת חסד וכתוב (תהלים נב) חסד אל כל היום. וכתוב (בראשית א) ויקרא אלהים לאור יום. שהוא מהבקר.

רבי תנחום אומר, זה אדם וזה לבן. אדם - בין הערבים, שכתוב (שמות טז) בין הערבים תאכלו בשר. ולכן בבקר, שכתוב ובבקר תשבעו לחם. רבי יצחק אומר, כתוב (שם יב) ושחטו אתו כל קהל עדת ישראל בין הערבים וגו', שהיא שעה לעשות דין. רבי יהודה אומר, למדנו משני כבשים שבכל יום - האחד מתקרב פנגד מדת החסד, והשני פנגד מדת הדין.

ואמר רבי יהודה, מהו שכתוב (שמות כט) את הפכש האחד תעשה בבקר, ולא כתוב את הפכש הראשון? אלא את הפכש האחד, מיחד, פנגד מדת החסד. שבכל מקום, שני לא נאמר בו כי טוב.

רבי תנחום אומר, לפיכך יצחק תקן תפלת המנחה, שהיא פנגד מדת הדין. אמר רבי יצחק, מאן (ירמיהו ו) אוי לנו כי פנה

חסד קאמר, ולא מדת הדין. אמר רבי יצחק, משייצא האור, עד שנוטה לרדת, נקרא יום, והוא מדת חסד. משנוטה לרדת, נקרא ערב, והוא מדת הדין. והינו דכתיב, (בראשית א) ויקרא אלהים לאור יום.

אמר רבי יוחנן, שעת המנחה הוא משש שעות ולמטה. דתניא ר' יצחק אומר, מהו דכתיב, (שמות ט"ז) בין הערבים תאכלו בשר ובבקר תשבעו לחם. בין הערבים, דהוא שעתא (דף כ"א ע"ב) דדינא תאכלו בשר. וכתוב, (במדבר י"א) הבשר עודנו בין שניהם ואף יי' חרה בעם. משום, דבין הערבים, דינא דמלכותא שליט. ובבקר תשבעו לחם, משום דאקרי חסד ההוא שעתא, וכתוב, (תהלים נ"ב) חסד אל כל היום. וכתוב, (בראשית א) ויקרא אלהים לאור יום. דאיהו מצפרא.

רבי תנחום אומר, דא סומק, ודא חוור. סומק: בין הערבים. דכתיב, (שמות ט"ז) בין הערבים תאכלו בשר. וחורא: בצפרא. דכתיב, ובבקר תשבעו לחם. רבי יצחק אומר, כתיב, (שמות י"ב) ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל בין הערבים וגו'. דהוא שעתא למעבד דינא. רבי יהודה אומר, ולפינן משני כבשים שבכל יום, האחד מתקרב פנגד מדת החסד, והשני כנגד מדת הדין.

ואמר רבי יהודה, מהו דכתיב, (במדבר כ"ח) את הפכש האחד תעשה בבקר, ולא כתיב את הפכש הראשון, אלא את הפכש האחד, מיוחד, פנגד מדת החסד. דבכל מקום, שני לא נאמר בו כי טוב.

רבי תנחום אומר, לפיכך, יצחק תקן תפלת המנחה, שהיא כנגד מדת הדין. אמר רבי

תקן תפלת המנחה, שהיא פנגד מדת הדין. אמר רבי יצחק, מאן (ירמיהו ו) אוי לנו כי פנה

היום כי ינטו צללי ערב. כי פנה היום - זה מדת החסד. כי ינטו צללי ערב - שכבר גבר מדת הדין. אברהם תקן תפלת שחרית כנגד מדת החסד.

שנו רבותינו, באותה שעה שעלה משה להר סיני, מה הטעם התגלה לו בשלהבות אש שהוא דין? אמר רבי יעקב, ^(כעין) בעת השעה היתה ^(השעה) גורמת. רבי יוסי אמר, הכל לגזע אחד משתרש. כתוב ויבא אל הר האלהים חרב, וכתוב ^(דברים ט) ובחרב הקצפתם את ה'. וכתוב וירא מלאך ה' אליו בלבת אש מתוך הסנה. מתוך שהם עתידים להיות פסגה, כמו זה שכתוב ^(ישעיה ל"ג) קוצים פסוחים באש יצתו.

אמר רבי יהודה, מכאן למדנו רחמנותו של מקום על הרשעים, שכתוב והנה הסנה בער באש - לעשות בהם דין ברשעים. והסנה איננו אכל - לעשותו אין בהם כלליה. בער באש - על כל פנים, רמז לאש של גיהנום. אבל הסנה איננו אכל - להיות בהם כלליה.

דבר אחר וירא מלאך ה' אליו בלבת אש, מה הטעם למשה בלבת אש ולשאר הנביאים לא? אמר רבי יהודה, אין משה כשאר הנביאים. ששינו, מי שקרב לאש, בה נשרף, ומשה קרב לאש ולא נשרף, שכתוב ^(שמות כ) ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים, וכתוב וירא מלאך ה' אליו בלבת אש מתוך הסנה.

רבי אבא אמר, זה של משה, יש להסתפל בו בחכמה עלינה על מה כתוב פי מן המים משיתהו. מי שגמשה מן המים, שנגזר משה לא נגזר איש אחר.

יצחק, מכאן, ^(ירמיה ו') אוי לנו כי פנה היום כי ינטו צללי ערב. כי פנה היום: זה מדת החסד. כי ינטו צללי ערב: שכבר גבר מדת הדין. אברהם תקן תפלת שחרית, כנגד מדת החסד. תנו רבנן, בההיא שעתא דעאל משה לטורא דסיני, מאי טעמא אתגלי ליה בשלהובי אשתא, דהוא דינא. אמר רבי יעקב ^(נ"א בעין) פען שעתא הוה ^(שעה) גרים. ר' יוסי אמר, כלא לחד גזעא אשתרשא. פתיב, ויבא אל הר האלהים חרב, וכתוב, ^(דברים ט') ובחרב הקצפתם את יי'. וכתוב, וירא מלאך יי' אליו בלבת אש מתוך הסנה. מתוך שהם עתידים להיות פסגה, פהאי דכתיב, ^(ישעיה ל"ג) קוצים פסוחים באש יצתו.

אמר ר' יהודה, מכאן למדנו, רחמנותו של מקום על הרשעים, דכתיב, והנה הסנה בוער באש, לעשות בהם דין ברשעים, והסנה איננו אוכל, ^(לעשות) אין בהם כלליה. בוער באש, על כל פנים רמז, לאש של גיהנום. אבל הסנה איננו אכל, להיות בהם כלליה.

דבר אחר וירא מלאך יי' אליו בלבת אש. מאי טעמא למשה בלבת אש, ולשאר נביאים לא. אמר רבי יהודה, לאו משה כשאר נביאים. דתנו, מאן דקריב לאשא ביה אתוקד, ומשה קריב לאשא ולא אתוקד. דכתיב, ^(שמות כ) ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים. וכתוב, וירא מלאך יי' אליו בלבת אש מתוך הסנה. רבי אבא אמר, האי דמשה, אית לאסתפל לא ביה בחכמתא עלאה, על מה כתיב, פי מן המים משיתהו. מאן דאתמשך מן מיא, ^(דינא עלאה) לא דחיל מנורא. דתניא אמר רבי יהודה, מאתר דאתגזר משה, לא אתגזר בר

^(דין עליין) לא פוחד מאש. ששינו, אמר רבי יהודה, ממקום

נש אחרא. אמר רבי יוחנן, בעשרה דרגין אשתכלל. דכתיב, (במדבר י"ב) בכל ביתי נאמן הוא. ולא נאמן ביתי. זבאה חולקיה דבר נש, דמריה אסהיד פדין עלוי.

אמר רב דימי, והא כתיב (דברים ל"ד) ולא קם נביא עוד בישראל כמשה. ואמר רבי יהושע בן לוי, בישראל לא קם, אבל באומות העולם קם, ומנוו בלעם. אמר ליה, ודאי שפיר קאמרת, אשתיק. פד אתא רבי שמעון בן יוחאי, אתו, שאילו קמיה האי מלה.

פתח ואמר, קוטיפא דקננטי, אתערבא באפרסמונא טבא חס ושלום. אלא, ודאי כן הוא, באומות העולם קם, ומנוו בלעם. משה עובדוי לעילא, ובלעם לתתא. משה אשתמש בכתרא קדישא דמלכא עלאה לעילא. ובלעם, אשתמש בכתרין תתאין דלא קדישין לתתא. ובההוא גוונא ממש כתיב, (יהושע א"י) ואת בלעם בן בעור הקוסם הרגו בני ישראל בחרב. ואי סלקא דעתך תיר, זיל שאיל לתתניה. אתא רבי יוסי, ונשק ידוי, אמר, הא חמידא (ג"א חמ"ד) דלבאי נפק לבר.

דהבא משמע, דאית עלאין ותתאין, ימינא ושמאלא, רחמי ודינא, ישראל ועובדי כוכבים ומזלות. ישראל, משתמשין בכתרין עלאין קדישין. עובדי כוכבים ומזלות, בכתרין תתאין דלא קדישין. אילין דימינא, ואילין דשמאלא, ועל כל פנים, מתפרשין נביאי עלאי מנביאי תתאי. נביאי דקודשא, מנביאי דלאו דקודשא.

אמר רבי יהודה, כגוונא דהוה (דף כ"ב בע"א) משה, פריש מפל נביאי, בנבואה קדישא עלאה. כן הוה בלעם, פריש משאר נביאי בנבואה קדושה עליונה, כן היה בלעם נבדל משאר הנביאים ומכשפים בנבואה לא קדושה

אמר רבי יוחנן, בעשר דרגות נתקן, שכתוב (במדבר יב) בכל ביתי נאמן הוא. ולא נאמן ביתי. אשרי חלקו של האיש שאדונו מעיד עליו כן.

אמר רב דימי, והרי כתיב (דברים ל"ד) ולא קם נביא עוד בישראל כמשה. ואמר רבי יהושע בן לוי, בישראל לא קם, אבל באומות העולם קם, ומיהו? בלעם. אמר לו, ודאי יפה אמרת. שמת. כשבא רבי שמעון בן יוחאי, באו ושאלו לפניו דבר זה.

פתח ואמר, אשכול של זפת, יתערב באפרסמון טוב? חס ושלום! אלא ודאי כן הוא, באומות העולם קם, ומיהו? בלעם. משה מעשיו למעלה, ובלעם למטה. משה השתמש בכתר המלך העליון שלמעלה, ובלעם השתמש בכתרים תחתונים לא קדושים למטה. ובאותה צורה ממש כתוב, (יהושע יג) ואת בלעם בן בעור הקוסם הרגו בני ישראל בחרב. ואם עולה על דעתך יותר, לך שאל את אתונו. בא רבי יוסי ונשק ידיו. אמר, הרי החמדה (ה"ח) שבלפי יצא החוצה.

שכך משמע, שיש עליונים ותחתונים, ימין ושמאל, רחמים ודין, ישראל ועובדי כוכבים ומזלות. ישראל משתמשים בכתרים עליונים קדושים - עובדי כוכבים ומזלות בכתרים תחתונים לא קדושים. אלה של ימין, ואלה של שמאל. ועל כל פנים נפרדים נביאים עליונים מנביאים תחתונים, נביאי קדש מנביאים שלא מקדש.

אמר רבי יהודה, כמו שהיה משה נבדל מפל הנביאים בנבואה קדושה עליונה, כך היה בלעם נבדל משאר הנביאים ומכשפים בנבואה לא קדושה

למטה. ועל כל פנים משה היה למעלה, ובלעם למטה, וכמה דרגות ודרגות מפרידות ביניהם. אמר רבי יוחנן אמר רבי יצחק, משה היה מהרהר ואומר, שמא חס ושלום ישראל יכלו בעבודה הקשה הזו, זהו שכתוב ויבא בסבלותם, לפיכך - ויבא מלאך ה' אליו בלבת אש וגו', ויבא והנה הסנה בער באש וגו'. כלומר, משעבדים הם בעבודה קשה, אבל והסנה איננו אכל. אשריהם ישראל שהקדוש ברוך הוא הבדילם מכל העמים וקרא להם בניים, שכתוב (דברים יז) בניים אתם לה' אלהיכם.

פרשת וארא

וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו אני ה' וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי וגו'. רבי אבא פתח, (ישעיה כו) בטחו בה' עדי עד פי ביה ה' צור עולמים. בטחו בה' - כל בני העולם צריכים להתחזק בקדוש-ברוך-הוא ולהיות בטחונם בו.

אם כן, מהו עדי עד? אלא בשביל שיהיה התקף של האדם במקום שהוא קיום וקשור של הכל, ונקרא עד, והרי פרשוהו, כמו שנאמר בפקר יאכל עד. ועד, זה מקום שאחוז לכל הצדדים, לצד זה ולצד זה, להתקם ולקשר קשר שלא יזוז. וה"ע"ד" הנה תשוקת הכל בו, כמו שנאמר (בראשית מט) עד תאות גבעת עולם. מי הם גבעת עולם? אלה הם שתי האמהות הנקבות, יובל ושמטה, שנקראות גבעת עולם. עולם, כמו שנאמר (תהלים קו) מן העולם ועד העולם. יובל ושמטה, כל אחד מהם נקרא עולם, והם נקראים גבעת עולם.

וחרשי, בנבואה דלאו קדישא לתתא. ועל כל פנים משה הוה לעילא, ובלעם לתתא, וכמה דרגין ודרגין מתפרשין ביניהו.

אמר רבי יוחנן אמר רבי יצחק, משה הוה מהרהר ואומר, שמא חס ושלום ישראל יכלו בהאי עבודה קשה, הדא הוא דכתיב, ויבא בסבלותם. לפיכך, ויבא מלאך יי' אליו בלבת אש וגו', ויבא והנה הסנה בער באש וגו'. כלומר, משועבדים הם בעבודה קשה, אבל והסנה איננו אכל. זכאין אינון ישראל, דקודשא בריך הוא פריש לון מכל עמין, וקרא לון בנין, דכתיב (דברים י"ד) בניים אתם לה' אלהיכם.

פרשת וארא

וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו אני יי' (שמות ו') וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי וגו'. רבי אבא פתח, (ישעיה כ"ז) בטחו ביי' עדי עד פי ביה יי' צור עולמים. כל בני עולם בעיין לאתתקפא ביה בקודשא בריך הוא, ולמהו רחצנו דלהון ביה.

אי הכי מהו עדי עד. אלא, בגין דיהא תקפא דבר נש, באתר דאיהו קיומא וקשורא דכלא, ואקרי עד, והא אוקמוהו, כמה דאת אמר, (בראשית מט) בפקר יאכל עד. והאי עד, אתר דאחיד לכל סטרין, לסטרא דא, ולסטרא דא, לאתקיימא, ולא אתקשרא קשרא, די לא תעדי. והאי עד, תיאובתא דכלא ביה, כמה דאת אמר, עד תאות גבעות עולם. מאן אינון גבעות עולם. אלין אינון תרין אמהן נוקבי, יובל, ושמטה, דאקרון גבעות עולם. עולם: כמה דאת אמר, (תהלים ק"ו) מן העולם ועד העולם. (יובל ושמטה כל חד מנהון אקרי עולם ואלין אקרון גבעות עולם)

וְתִיאֹבְתָא דִּילְהוּן בְּהַאי עַד, דְּאִיהוּ קִיּוּמָא דְכָל סְטָרִין. (מְאִי טַעמָא) תִּיאֹבְתָא דִּיּוֹבְלָא לְגַבֵּי דְעַד, לְאַעְטָרָא לִיה, וּלְגַגְדָּא עֲלִיה בְּרַפְאן, וּלְאַרְקָא עֲלִיה מְבוּעֵין מְתִיקִין, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ג') צֶאֱנָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלְךָ שְׁלֹמֹה בַעֲטָרָה שְׁעִטְרָה לֹו אִמּוֹ. תִּיאֹבְתָא דְשִׁמְטָה, לְאַתְבְּרָכָא מְנִיה, וּלְאַתְנַהֲרָא מְנִיה. וְדָאִי הַאי עַד תַּאֲרוֹת גְּבַעוֹת עוֹלָם אִיהוּ.

וְתִשְׁקָרְתָּם בְּעַד הַהָה, שְׁהוּא קִיּוּם שֶׁל כָּל הַצְּדִידִים. וּמִה הַטַּעַם תְּשׁוּקַת הַיּוֹבֵל אֶל עַד, לְעֵטֶר אוֹתוֹ וּלְהַשְׁפִּיעַ עָלָיו בְּרֻכּוֹת, וּלְהִרְיֵק עָלָיו מַעֲנִיּוֹת מִתּוֹקִים. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שִׁיר ג') צֶאֱנָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלְךָ שְׁלֹמֹה בַעֲטָרָה שְׁעִטְרָה לֹו אִמּוֹ. תְּשׁוּקַת הַשְּׁמִטָּה לְהַתְבַּרֵּךְ מִמֶּנּוּ וּלְהִיּוֹת מְאִירָה מִמֶּנּוּ. וְדָאִי שְׁעַד זֶה הוּא תַּאֲרוֹת גְּבַעוֹת עוֹלָם.

בְּגִין כֵּן, בְּטַחוּ בִּינִי עֲדֵי עַד, דְּהָא מִתְמַן וּלְעֵילָא, אַתְר טְמִיר (הוּא) וְגַנְזֵי אִיהוּ, דְּלֹא יְכִיל לְאַתְדַּבְּקָא. אַתְר הוּא, דְּמְנִיָּה נִפְקוּ וְאַצְטִיירוּ עֲלִמִין, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, כִּי בֵּיה יִי צוּר עוֹלָמִים וְהוּא אַתְר גְּנִיז וְסִתִּים, וְעַל דָּא בְּטַחוּ בִּינִי עֲדֵי עַד, עַד הֲכָא אִית רְשׁוּ לְכָל בַּר נֶשׁ לְאַסְתַּפְּלָא בֵּיה, מִכָּאן וּלְהֵלְאָה, לִיּוֹת לִיה רְשׁוּ לְבַר נֶשׁ לְאַסְתַּפְּלָא בֵּיה, דְּהָא אִיהוּ גְנִיז מִכָּלָא, וּמֵאן אִיהוּ זֶה יְהוָה. דְּמִתְמַן אַצְטִיירוּ עֲלִמִין כְּלָהוּ, וְלִית מָאן דְּקָאִים עַל הַהוּא אַתְר. אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה, קָרָא אוֹכַח עֲלִיה, דְּכְּתִיב, (דְּבָרִים ד') כִּי שָׂאֵל נָא לְיָמִים רֵאשׁוֹנִים וְגו'. עַד הֲכָא אִית רְשׁוּ לְבַר נֶשׁ לְאַסְתַּפְּלָא, מִכָּאן וּלְהֵלְאָה לִית מָאן דְּיְכִיל לְמִיקָם עֲלִיה.

מְשׁוּם כֵּן, בְּטַחוּ בְּה' עֲדֵי עַד, שְׁהִי מְשִׁם וּלְמַעְלָה מְקוּם טְמִיר (וְהוּא) וְגַנְזֵי הוּא, שְׁלֹא יְכִיל לְהַתְדַּבֵּק. מְקוּם הוּא שְׁמִמְנוּ יִצְאוּ וְהַצְטִירוּ הָעוֹלָמוֹת, זֶהוּ שְׁכָתוּב כִּי בֵּיה ה' צוּר עוֹלָמִים. וְהוּא מְקוּם גְּנִיז וְסִתוּם, וְעַל זֶה בְּטַחוּ בְּה' עֲדֵי עַד. עַד כָּאן יֵשׁ רְשׁוֹת לְכָל אָדָם לְהַסְתַּפֵּל בּוֹ, מִכָּאן וּלְהֵלְאָה אֵין רְשׁוֹת לְאָדָם לְהַסְתַּפֵּל בּוֹ, שְׁהִי הוּא גְנִיז מִהַכֵּל, וּמִי הוּא יְהוָה? יְהוָה. שְׁמִשְׁם הַצְטִירוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת, אֵין מִי שְׁעוֹמֵד עַל אוֹתוֹ מְקוּם. אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה, הַכְּתוּב מוֹכִיחַ עָלָיו, שְׁכָתוּב (דְּבָרִים ד') כִּי שָׂאֵל נָא לְיָמִים רֵאשׁוֹנִים וְגו'. עַד כָּאן יֵשׁ רְשׁוֹת לְאָדָם לְהַסְתַּפֵּל, מִכָּאן וּלְהֵלְאָה אֵין מִי שְׁיִכּוֹל לְעַמֵּד עָלָיו.

דְּבַר אַחַר בְּטַחוּ בִּינִי עֲדֵי עַד, כָּל יוֹמוֹי דְּבַר נֶשׁ, בְּעֵי לְאַתְתַּקְפָּא בֵּיה בְּקוּדְשָׁא בְּרִין הוּא, (דְּהַכֵּי אֲמַר דּוּד (תְּהִלִּים כ"ה) אֱלֹהֵי בְּךָ בְּטַחְתִּי אֵל אֲבוּשָׁה אֵל יַעֲלִצוּ אוּיְבֵי לִי) וּמֵאן דְּשׁוּי בֵּיה, בְּטַחוּנִיָּה וְתוֹקְפִיָּה כְּדָקָא יְאוּת, לֹא יְכִלִּין לְאַבְאָשָׁא לִיה, כָּל בְּנֵי עֲלָמָא. (דְּהַכֵּי אֲמַר דּוּד (תְּהִלִּים כ"ה) אֱלֹהֵי בְּךָ בְּטַחְתִּי אֵל אֲבוּשָׁה אֵל יַעֲלִצוּ אוּיְבֵי לִי) דְּכָל מָאן דְּשׁוּי תוֹקְפִיָּה בְּשִׁמְא קַדִּישָׁא, אַתְקִיִּים בְּעֲלָמָא.

דְּבַר אַחַר בְּטַחוּ בְּה' עֲדֵי עַד - כָּל יְמֵי הָאָדָם צְרִיף לְהַתְחַזֵּק בְּקוּדֹשׁ- בְּרוּךְ-הוּא, וּשְׁכַר אֲמַר דּוּד, (תְּהִלִּים כה) אֱלֹהֵי בְּךָ בְּטַחְתִּי אֵל אֲבוּשָׁה אֵל יַעֲלִצוּ אוּיְבֵי לִי וּמִי שְׁשִׁם בּוֹ בְּטַחוּנוֹ וְתַקְפּוּ כְּרִאוּי, לֹא יְכִוְלִים לְהִרְעֵ לּוֹ כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם. וּשְׁכַר אֲמַר דּוּד, (תְּהִלִּים כה) אֱלֹהֵי בְּךָ בְּטַחְתִּי אֵל אֲבוּשָׁה אֵל יַעֲלִצוּ אוּיְבֵי לִי שְׁכַל מִי שְׁשִׁם תַּקְפּוּ בְּשִׁם תְּקוּדוֹשׁ, מִתְקַיִם בְּעוֹלָם.

מְאִי טַעמָא, בְּגִין דְּעֲלָמָא, בְּשִׁמְיָה קַדִּישָׁא אַתְקִיִּים. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה כ"ו) כִּי

מִה הַטַּעַם? מְשׁוּם שְׁהָעוֹלָם

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופזר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מודה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתי פסיה לא ימוש ומפיה זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. וברפת משה רבינו מהימנא תתגלה במהרה ה' בך נחננו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלוקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהגים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמציל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עיינו פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. כי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... וביום שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק כי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (עיינו קב הישר) והנה יאמרו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבדו במותו וכו', (עיינו פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיד מַלְכוּתָהּ
וַיַּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמ) בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעַלְמֵי עָלְמָיָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא. (אמ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי כְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וְלַהוֹן וּלְכוּן הֵנָּה וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וַיְשׁוּעָה וְנַחֲמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ)

הַשְּׂכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִיץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוֹל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת אֱלֹהֵא מְאָרִיָּה שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִרְחַם עָלָיו. וַיְחוּם וַיְחַמּוֹל עָלָיו. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירֵהוּ בְּצֵל כְּנָפָיו וּבִסְתֵר אֶהְלוּ לַחַזוּת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוּ. וְלִקְצֵן הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ. וּמִנְחַל עֵדֶנּוּ יִשְׁקָהוּ. וַיִּצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וַיִּשִׁים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וַיִּלְוֵה אֱלֹיו
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עַמּוּ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

הַשְּׂכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִל מִי וּמְצָא, וְרַחֵם מִפְּנֵינִים מִכְּרָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַכֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל: תֵּנוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וַיְהַלְלוּהָ בְּשַׁעֲרֵים
מְעֻשֵׂיָהּ: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוֹל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
אֱלֹהֵא מְרִיָּה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמְלַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּם וַיְחַמּוֹל עָלֶיהָ. וַיִּלְוֵה אֱלִיָּהּ
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל. שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי ועושה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגי בן פלוגי) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחובט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשון עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלוגית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחובט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשון עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

מי שלמד תורת הסוד, זוכה להיות בגן עדן העליון,
ופותחין לו י"ג שערים של סודות אפרקמון המהוד
(זהר הקדש שור השורים (דף פ"ו ע"ב))

"זוהר השבת"
בגימטריה
אריכות ימים והיי עולם הבא
(925)

פניונו עונונו: 1. 057-3141762

אבות ובנים